

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19Co/129/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114218548
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8114218548.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlata Simkovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Jany Burešovej v právnej veci navrhovateľa: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, zast. Advokátskou kanceláriou GOLIÁŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom Piaristická 707/25, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679, proti odporkyňi: C. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S., F. č. XXXX/XX, štátnej občianky Slovenskej republiky, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne: Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, so sídlom Šafárikovo námestie 7, 811 02 Bratislava, zast. JUDr. Patrikom Podhorským, advokátom so sídlom Zámocká 36, 811 01 Bratislava, o zaplatenie 2.239,93 eura s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa a vedľajšieho účastníka proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 7C/259/2014-106 zo dňa 05.02.2015 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v zamietavej časti a vo výroku o trovách konania vo vzťahu medzi navrhovateľom a odporkyňou.

Z r u š u j e rozsudok vo výroku o nepriznaní trov konania vedľajšiemu účastníkovi a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu 1. stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh.

Tiež vyslovil, že vo vzťahu medzi navrhovateľom a odporkyňou náhradu trov konania účastníkom nepriznáva.

Vyslovil, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznáva.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. §§ 6 ods. 3; 23a ods. 1, 2 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, § 25 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, §§ 2 písm. a), b); 3 ods. 6; 4 ods. 1, 2, 5 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, §§ 39; 52 ods. 1, 2; 53 ods. 1, 4; 879f ods. 3 Občianskeho zákonníka.

Konštatoval, že z vykonaného dokazovania je nepochybné, že navrhovateľ a odporkyňa uzavreli dňa 23.08.2002 úverovú zmluvu, predmetom ktorej bolo poskytnutie revolvingového úveru odporkyňi a vydanie karty YES podľa príslušných ustanovení dojednaných v zmluve a v Úverových podmienkach s dohodnutým úverovým rámcom a pravidelnou mesačnou splátkou. Odporkyňi boli následne finančné prostriedky navrhovateľom poskytnuté tak, ako je to zrejmé z predloženého splátkového kalendára.

V dôsledku neplnenia si povinností odporkyne navrhovateľ vyzval odporkyňu na zaplatenie celého dlhu výzvou zo dňa 28.06.2013.

Súd mal za preukázané, že odporkyňa prostredníctvom poskytnutej úverovej karty vyčerpala finančné prostriedky v celkovej sume 5.513,19 eura, a že odporkyňa v prospech navrhovateľa následne jednotlivými splátkami uhradila sumu 8.600,09 eura, ako to vyplýva aj z predloženého splátkového kalendára.

Podľa § 4 ods. 2 písm. a) a g) zák. č. 258/2001 Z.z. takáto zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať okrem iného sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, vrátane ročnej percentuálnej miery nákladov. Ak navrhovateľ percentuálnu mieru nákladov nemohol určiť, potom v zmysle ustanovenia § 3 ods. 6 citovaného zákona bol povinný spotrebiteľa informovať nielen o výške úverového limitu, ale aj o nákladoch spotrebiteľa a o spôsobe výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov.

Podľa súdu prvého stupňa navrhovateľ však v danom prípade nepreukázal, že odporkyňu ako spotrebiteľa o týchto náležitostiach informoval, pretože predmetná zmluva neobsahuje žiadne údaje o výške uplatneného úroku zo spotrebiteľského úveru, vrátane poplatkov uvedených v žalobnom návrhu. Podľa § 4 ods. 5 cit. zák. od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedené.

Pretože predmetná úverová zmluva neobsahuje podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 zákona o spotrebiteľských úveroch, a to najmä údaje o výške úroku, iných poplatkov, vrátane ročnej percentuálnej miery nákladov, resp. spôsobu jej výpočtu, uvedený spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Pokiaľ ide o ročnú úrokovú sadzbu, výška tejto, prípadne spôsob jej výpočtu v danom prípade ani nie sú uvedené v úverových podmienkach navrhovateľa. V hlave 6 § 9 úverových podmienok sa iba uvádza, že klient je povinný platiť úrok z poskytnutého úveru vo výške aktuálne platnej mesačnej úrokovej sadzby v okamihu splátky úveru, v ktorej je obsiahnutá platba úroku. Základná úroková sadzba pre účely výpočtu úrokov je uvedená v aktuálnom sadzobníku poplatkov.

Samotný sadzobník poplatkov nie je v danom prípade ani priamo súčasťou úverovej zmluvy, ale ako to uvádza navrhovateľ vo svojom písomnom podaní, tvorí neoddeliteľnú súčasť Metodického príručky. Táto mala byť do zmluvy inkorporovaná iba ustanovením § 13 hlavy 9 Úverových podmienok, kde odporkyňa ako klient podpisom potvrdzuje, že je oboznámená s metodickou príručkou a prejavuje súhlas byť viazaná ustanoveniami tohto dokumentu.

V danom prípade zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavretá medzi účastníkmi konania neobsahuje údaj o úrokoch, ale len údaj o výške mesačnej splátky vo výške 1.200,- Sk. Ani úverové zmluvné podmienky navrhovateľa, na ktoré zmluva o úvere poukazuje ako na svoju neoddeliteľnú súčasť, neobsahujú žiadnu úrokovú sadzbu (hlava 6 § 9 úverových podmienok).

Účelom právnej úpravy (§ 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch) je bez akýchkoľvek pochybností aj poskytnutie ochrany spotrebiteľovi. Ten má právo byť informovaný o výške úrokov z úveru a poplatkoch. Navrhovateľ ako dodávateľ má preto zákonnú povinnosť v zmluve o spotrebiteľskom úvere uviesť údaj o výške úrokov a poplatkov, a to priamo v zmluve so sankciou straty práva na úroky a poplatky v zmluve neuvedené (§ 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch). Informácia spotrebiteľa o úrokoch a poplatkoch má podstatný význam z dôvodu, že prispieva k transparentnosti trhu a umožňuje spotrebiteľovi poznať rozsah svojho záväzku. Odporkyňa však túto možnosť nemala, keďže výška úroku a poplatkov nie je uvedená v zmluve o revolvingovom úvere (porov. tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo 245/2010).

Navrhovateľovi preto vzniklo iba právo na zaplatenie nevrátených finančných prostriedkov poskytnutých odporkyňu.

Navrhovateľ poskytol odporkyni celkovú sumu 5.513,19 eura, odporkyňa vykonala navrhovateľovi jednotlivými splátkami úhrady vo výške 8.600,09 eura. Tým mu uhradila vyššiu sumu, ako výška poskytnutých finančných prostriedkov.

Preto súd prvého stupňa návrh navrhovateľa v celom rozsahu ako nedôvodný zamietol. Výrok o trovách konania vo vzťahu medzi navrhovateľom a odporkyňou odôvodnil súd prvého stupňa podľa ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Konštatoval, že v tomto konaní bol navrhovateľ v celom rozsahu neúspešný, odporkyni trovy konania nevznikli, ani si ich náhradu neuplatnila, preto ich náhradu účastníkom nepriznal.

Vo vzťahu k výroku o trovách vedľajšieho účastníka súd prvého stupňa konštatoval, že trovy vedľajšiemu účastníkovi nepriznal, lebo ich nepovažoval za hospodárne a účelné. Nestotožnil sa ani s písomným vyjadrením vedľajšieho účastníka majúca za to, že ide o paušálne vyjadrenie, ktoré vedľajší účastník podáva aj v ďalších konaniach, pričom rozhodovacia prax súdov mu je zrejmá a známa. Tiež uviedol, že súd sám prihliada na neprijateľné zmluvné podmienky uvedené v spotrebiteľských zmluvách. Trovy vedľajšieho účastníka považoval za nehospodárne, neúčelné, a preto mu náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podali odvolanie navrhovateľ, a to proti výroku o zamietnutí návrhu a výroku o trovách konania vo vzťahu medzi navrhovateľom a odporkyňou a vedľajší účastník proti výroku o jeho trovách konania.

Navrhovateľ v odvolaní uviedol, že napadnuté výroky mu spôsobili materiálnu ujmu. Poukázal na skutkové okolnosti, od ktorých odvodzuje svoj nárok a ďalej uviedol, že odporkyňa v písomnom podaní doručenom dňa 13.10.2014 nárok navrhovateľa uznala. Navrhovateľ zaslal súdu o skutočnostiach komplexný výpis z úverového rámca. Závery súdu prvého stupňa vychádzajú z nesprávneho právneho posúdenia veci, resp. súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav. Navrhovateľ poukázal na ust. § 4 ods. 5 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a na HL6, §§ 7, 9 ÚZP a ďalej uviedol, že pokiaľ ide o úrok z poskytnutého úveru, odporkyňa si musela byť vedomá skutočnosťou, že navrhovateľ bude požadovať za poskytnutý úver aj úrok tak, ako je uvedené v podpísaných ÚZP v Hlave 6. Podmienky splácania úveru, § 1 úverových zmluvných podmienok. V zmysle odborných ekonomických definícií je úroková sadzba vyjadrením úroku ako percenta z požičiavaného kapitálu. Najčastejšie sa úrokové sadzby vyjadrujú ako počet percent za jeden rok. Z kvalitatívneho hľadiska sa úrok javí ako rozdiel medzi vypožičanou a vrátenou čiastkou peňazí. Merítkom pre stanovenie výšky úrokovej čiastky je úroková sadzba. V sadzobníku poplatkov a odmien, ktorý je súčasťou Metodického príručky, je presne špecifikovaná základná úroková sadzba, a to 2,41 % mesačne. Odporkyňa bola oboznámená s Metodickou príručkou a sadzobníkom poplatkov pri podpise úverovej zmluvy, ktoré jej boli spolu so zmluvou odovzdané, čo potvrdila svojim podpisom. Nie je možné spochybňovať písomnú formu takéhoto dojednania úrokov a poplatkov ako súčasť úverovej zmluvy s ohľadom na vykonané dokazovanie pred súdom prvého stupňa a odôvodnenie rozsudku, túto skutočnosť je možné považovať za ustálený skutkový a právny stav. Sadzobník poplatkov a odmien je neoddeliteľnou súčasťou zmluvy za dodržania písomnej formy právneho úkonu. Pokiaľ ide o záver súdu prvého stupňa, že predmetná úverová zmluva neobsahuje podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa ust. § 4 zákona o spotrebiteľských úveroch, a to najmä údaj o výške úroku, iných poplatkoch, vrátane ročnej percentuálnej miery nákladov, resp. spôsobu jej výpočtu, ide o nesprávne právne posúdenie veci súdom prvého stupňa. Revolvingový úver je dlhodobý, opakovateľný a obnoviteľný úver, ktorý je odporkyni poskytovaný k uspokojovaniu jej priebežných finančných potrieb a umožňuje jej čerpať po odsúhlasení zo strany navrhovateľa peňažné prostriedky prostredníctvom úverovej karty do výšky nevyčerpaného zostatku úverového rámca a následne uhrádzať splátky v minimálne dohodnutej výške, pričom môže uhradiť aj celý čerpaný úver jedinou splátkou.

V súvislosti s vyššie uvedeným navrhovateľ poukázal na ust. § 1 ods. 2, 3 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a na dôvodovú správu k ust. § 10 zákona č. 129/2010 Z. z. spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov.

Na základe uvedeného navrhovateľ žiadal, aby odvolací súd rozsudok v ním napadnutej časti zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, eventuálne aby odvolací súd rozsudok v ním napadnutej časti zmenil tak, že návrhu v celom rozsahu vyhovie.

Navrhovateľ si zároveň uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania celkom vo výške 239,24 eura.

K odvolaniu navrhovateľa sa vyjadrila odporkyňa. Vo vyjadrení uviedla, že Okresný súd Prešov vydal rozhodnutie, v ktorom zamietol požiadavky navrhovateľa. Toto rozhodnutie nebolo zrušené, resp. vec neriešil druhostupňový súd. Je dlhodobo práceneschopná a toho času je hospitalizovaná. Je ochotná zaplatiť na základe platobného kalendára s dohodnutou čiastkou z dôvodu, že poberá iba finančné prostriedky z poisťovne (PN).

Vedľajší účastník v odvolaní uviedol, že rozsudok v ním napadnutej časti vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci napriek tomu, že odporkyňa bola v konaní plne úspešná, aj vzhľadom na poukázanie podstatných skutočností vedľajším účastníkom. Vedľajší účastník poukázal na viaceré nedostatky zmluvných dojednaní aj na to, že zmluva neobsahuje obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ako aj na to, že odporkyňa vrátila všetky jej poskytnuté finančné prostriedky. Vedľajší účastník vzniesol námietku premlčania uplatneného práva. Súd nepriznal vedľajšiemu účastníkovi trovy konania napriek tomu, že vedľajší účastník trovy na bránenie práva účelne vynaložil. Ustanovenie § 93 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku výslovne upravuje, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania, resp. trov právneho zastúpenia. Ústava SR zaručuje každému právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi za podmienok ustanovených zákonom a v spojení s ustanoveniami §§ 24 a 25 Občianskeho súdneho poriadku. Trovy právneho zastúpenia hradí vedľajší účastník samostatne, nezaťažuje nimi žalobcu ani žalovaného a ich náhradu dosiahne len v prípade, že žalobca bude v konaní neúspešný. Trovy vedľajšieho účastníka nie sú neúčelné. Občiansky súdny poriadok vo svojich ustanoveniach nevylučuje, aby účastník odborne spôsobilý hájiť svoje záujmy v konaní pred súdom sa nemohol dať zastúpiť advokátom a aby len z toho dôvodu mu nemala byť priznaná náhrada trov vzniknutých v súvislosti s právnym zastupovaním. Aj keby bol vstup vedľajšieho účastníka do konania motivovaný získaním finančných prostriedkov v podobe trov právneho zastúpenia, tieto získa len v prípade úspechu spotrebiteľa v spore. Trovy vedľajšieho účastníka boli účelne vynaložené a dostatočne preukázané.

Na základe uvedeného vedľajší účastník žiadal, aby odvolací súd rozsudok v ním napadnutej časti zmenil tak, že uloží navrhovateľovi povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 198,66 eura na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka JUDr. Patrika Podhorského do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Krajský súd v Prešove ako odvolací súd v rámci svojich kompetencií vyplývajúcich z ustanovenia § 10 ods. 1 O.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ustanovení § 212 O.s.p., vo veci nenariadil odvolacie pojednávanie, čo je v súlade s ustanovením § 214 ods. 1, 2 O.s.p. s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli súdu dňa 09.11.2015 a zistil, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné a rozsudok vo výroku o trovách vedľajšieho účastníka je potrebné zrušiť.

Vo vzťahu k odvolaniu navrhovateľa odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa vo veci v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností vyvodil správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvostupňovým súdom vo vzťahu k zamietnutiu žaloby a k trovám vo vzťahu medzi navrhovateľom a odporkyňou, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

Na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom (§ 2 písm. b) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy).

Veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania, v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania (§ 3 ods. 1, 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch).

Od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedené (§ 4 ods. 5 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch).

Je nepochybné, že zmluva o úvere uzatvorená medzi účastníkmi dňa 23.08.2002 je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 2 písm. b) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

Navrhovateľ v návrhu na začatie konania uviedol, že predmetom zmluvy bolo poskytnutie peňažných prostriedkov - revolvingového úveru vo výške úverového rámca 2.323,57 eura. Odporkyňa sa zaviazala riadne a včas splatiť navrhovateľovi poskytnutý úver, a to v pravidelných mesačných splátkach s termínom splatnosti a vo výške určených v ÚZ na jej lícnej strane.

Navrhovateľ ďalej v návrhu na začatie konania uviedol, že odporkyňa sa zaviazala tiež zaplatiť úroky z poskytnutého úveru vo výške aktuálne platnej mesačnej úrokovej sadzby v okamihu splátky úveru, v ktorej je obsiahnutá platba úroku.

Z Výpisu čerpania, splátok a úhrad (č. I. 17 spisu) vyplýva, že odporkyňa čerpala z poskytnutého úveru celkom sumu 5.513,18 eura a zaplatila sumu 8.600,09 eura.

Odvolačí súd sa plne stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, že v danom prípade zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavretá medzi účastníkmi konania neobsahuje údaj o úrokoch. V Hlave 6 § 9 úverových podmienok sa iba uvádza, že klient je povinný platiť úrok z poskytnutého úveru vo výške aktuálne platnej mesačnej úrokovej sadzby v okamihu splátky úveru, v ktorej je obsiahnutá platba úroku. Základná úroková sadzba pre účely výpočtu úrokov je uvedená v aktuálnom sadzobníku poplatkov. Takáto formulácia je však všeobecná, neurčitá. Údaj o úroku ako ani poplatkoch nie je obsiahnutý v žiadnom akte, ktorý by odporkyňu zaväzoval. Takýmto aktom nie sú ani úverové zmluvné podmienky, ktoré nie sú podpísané (porovnaj 2Cdo 245/2010) a navyše bez platnej inkorporačnej doložky.

V danom prípade ide nepochybne o spotrebiteľskú formulárovú zmluvu a tak ako správne konštatoval súd prvého stupňa, informácia spotrebiteľa o úrokoch a poplatkoch má podstatný význam z dôvodu, že prispieva k transparentnosti trhu a umožňuje spotrebiteľovi poznať rozsah svojho záväzku.

K uvedenému správne záveru prvostupňového súdu odvolací súd len na doplnenie konštatuje, že obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách majú slúžiť predovšetkým k tomu, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednaná technického a vysvetľujúceho charakteru. Údaj o úroku nemôže byť súčasťou tzv. všeobecných obchodných podmienok, ale priamo v samotnej spotrebiteľskej zmluve (listiny, na ktorú spotrebiteľ pripája svoj podpis), a to najmä s ohľadom na skutočnosť, že úrok pri úverovej zmluve predstavuje jeden z jej pojmových znakov a vyjadruje cenu hlavného predmetu plnenia (úveru). Z uvedeného dôvodu je neakceptovateľné, aby tento údaj nebol uvedený priamo v zmluve (porov. nález Ústavného súdu Českej republiky z 11. novembra 2013, sp. zn. I. ÚS 3512/2011).

Vzhľadom na skutočnosť, že zmluva o úvere neobsahuje údaj o úroku a poplatkoch, vrátane ročnej percentuálnej miery nákladov, resp. spôsobu jej výpočtu v zmysle § 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch navrhovateľovi, nevzniklo navrhovateľovi právo požadovať od odporkyne úrok z úveru a poplatky a odporkyni nevznikla povinnosť tento úrok a poplatky navrhovateľovi zaplatiť.

Vzhľadom na absenciu zákonom požadovaných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je preto správny právny záver prvostupňového súdu, že spotrebiteľský úver uzavretý medzi účastníkmi konania sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, v dôsledku čoho odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľovi len sumu, ktorú jej navrhovateľ poskytol.

Keďže odporkyňa čerpala z úverového rámca celkovo sumu 5.513,819 eura a navrhovateľovi zaplatila celkovo sumu 8.600,09 eura, teda viac, než jej bolo poskytnuté, súd prvého stupňa rozhodol správne, keď návrh navrhovateľa zamietol.

Správnemu rozhodnutiu vo veci samej zodpovedá aj správne rozhodnutie o trovách konania vo vzťahu medzi navrhovateľom a odporkyňou. V konaní neúspešný navrhovateľ nemá právo na náhradu trov konania a úspešná odporkyňa si trovy konania neuplatnila a ani jej preukázateľné trovy konania nevznikli.

Preto odvolací súd rozsudok v jeho zamietavej časti a vo výroku o trovách konania vo vzťahu medzi navrhovateľom a odporkyňou v zmysle § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Vo vzťahu k odvolaniu vedľajšieho účastníka proti výroku o jeho trovách konania odvolací súd konštatuje:

Predmetom konania vo veci bolo zaplatenie sumy 2.239,93 eura s príslušenstvom, žalovanej ako pohľadávka z Úverovej zmluvy č. 5206218075, uzavretej medzi navrhovateľom a odporkyňou dňa 23.08.2002.

Písomným podaním zo dňa 21.08.2014, doručeným súdu prvého stupňa dňa 04.09.2014 oznámilo združenie Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, Šafárikovo nám. 7, Bratislava, prostredníctvom svojho právneho zástupcu JUDr. Patrika Podhorského, advokáta so sídlom v Bratislave, Zámocká 36, svoj vstup do konania ako vedľajšieho účastníka na podporu odporkyne.

Združenie zároveň žiadalo o doručenie návrhu na začatie konania a jeho príloh.

Dňa 15.12.2014 doručil vedľajší účastník súdu prvého stupňa vyjadrenie k návrhu na začatie konania, v ktorom vzniesol námietku premlčania navrhovateľom uplatneného nároku a poukázal na to, že v zmluve uzavretej medzi navrhovateľom a odporkyňou neboli dohodnuté úroky a poplatky, preto navrhovateľ nemá na tieto plnenia nárok. Žiadal žalobu zamietnuť a priznať mu trovy konania celkom vo výške 198,66 eura.

Súd prvého stupňa odôvodnil rozhodnutie o trovách konania vedľajšieho účastníka tým, že tieto považoval za nehospodárne a neúčelné, majúť zároveň za to, že ide o paušálne vyjadrenie, ktoré vedľajší účastník podáva aj v ďalších konaniach, pričom rozhodovacia prax súdov mu je zrejmá a známa a súd sám prihliada na neprijateľné zmluvné podmienky.

K uvedenému odvolací súd konštatuje:

V sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu vo veci (§ 142 O.s.p.).

Vychádzajúc zo skutočností vyplývajúcich zo spisu odvolací súd ustálil, že nie je možné súhlasiť so záverom prvostupňového súdu týkajúcim sa spôsobu vstupu vedľajšieho účastníka do konania, prípadne obsahu a formy jeho podaní, pretože iba tieto argumenty nemôžu byť dôvodom na nepriznanie trov konania vedľajšiemu účastníkovi.

Ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníka súd rozhodne len na návrh. V konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností (§ 93 ods. 2, 3, 4 zákona č. 99/1963 Zb. O. s. p. v znení zmien a doplnkov).

Z uvedeného vyplýva, že vedľajší účastník Všeobecný ochrana práv spotrebiteľov vystupoval v konaní ako vedľajší účastník na strane odporkyne a v súvislosti s konaním si uplatnil náhradu jemu vzniknutých trov, a to na právnom zastúpení. Navrhovateľ proti vstupu uvedeného vedľajšieho účastníka do konania nenamietal, hoci o jeho vstupe do konania vedel.

K dôvodom, pre ktoré súd prvého stupňa nepriznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania je potrebné dodať, že nie je možné odoprieť vedľajšiemu účastníkovi právo dať sa zastúpiť advokátom.

Vo svetle uvedeného nemôžu obstať závery prvostupňového súdu, že trovy vedľajšieho účastníka sú neúčelné. Trovy právneho zastúpenia účastníka a rovnako vedľajšieho účastníka je potrebné vždy považovať za trovy účelne vynaložené. Dôvody, ktorými súd prvého stupňa odôvodňuje splnenie zákonných podmienok pre nepriznanie trov konania vedľajšiemu účastníkovi sú nesprávne.

Vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, čo je zrejmé z ustanovenia § 93 ods. 4 O.s.p. Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 24 a nasl. umožňuje každému účastníkovi dať sa zastúpiť v konaní zástupcom, ktorého si zvolí. Takýmto zástupcom môže byť i advokát. Občiansky súdny poriadok vo svojich ustanoveniach pritom nevylučuje, aby účastník odborne spôsobilý hájiť svoje záujmy v konaní pred súdom, sa nemohol dať zastúpiť zástupcom, a aby len z tohto dôvodu mu nemala byť priznaná náhrada trov vzniknutých v súvislosti s právnym zastupovaním. Náklady s tým spojené sú vždy potrebné. Vyššie uvedené sa v plnej miere vzťahuje tiež na možnosť vedľajšieho účastníka dať sa zastupovať v konaní advokátom.

Okolnosti, pre ktoré súd prvého stupňa nepriznal vedľajšiemu účastníkovi v konaní podporujúceho úspešnú odporkyňu, právo na náhradu trov konania a argumenty navrhovateľa nemôžu byť dôvodom na porušenie práva garantovaného v článku 47 ods. 2 Ústavy SR, dať sa v súdnom konaní zastúpiť advokátom.

Preto odvolací súd rozsudok v jeho napadnutej časti, t. j. vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka v súlade s ustanovením § 221 ods. 1 písm. h), f) Občianskeho súdneho poriadku zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Úlohou súdu prvého stupňa bude opätovne, vzhľadom na vyššie uvedené, rozhodnúť o trovách konania vedľajšieho účastníka s tým, že v dôsledku zrušenia rozsudku v jeho napadnutej časti a vrátenia veci na ďalšie konanie je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 226 Občianskeho súdneho poriadku). Súd prvého stupňa zároveň rozhodne o trovách odvolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.